

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak **torek** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 13 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, **plačuje se vnaprej**.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Po deželnozborskem zasedanju.

Vrata deželne zbornice so zaprta, zastopniki slovenskega naroda na Štajerskem so prišli iz nemškega Gradca v domačijo, da se odpočijejo od dolgih in duhamornih sej v deželnem zboru. Zaslужili so počitek, saj ravno v zadnjem zasedanju so po svojih najboljših močeh delali za slovenske volilce. Zadovoljni smejo biti, če se ozro na svoj trud in na svoje uspehe.

Krivicu, zapostavljanje svojih kulturnih in gospodarskih teženj trpimo Slovenci, a to je bilo do minolega zasedanja še občutnejše. Kazali smo deželni vladi svoje trpko nezadovoljstvo z obstoječim sistemom, ki tepta naše zahteve, a nismo mogli tega krepkeje poudariti drugače kakor s pasivno abstinenco. Zdaj je drugače. Deset naših poslancev more v deželnem zboru s tehnično obstrukcijo ustaviti deželno zborovanje. Vsi nemški poslanci, katerih je vsled krivičnega volilnega reda velika večina, ne morejo skleniti ničesar važnega, ako slovenski poslanci nočejo. To moč so pokazali, deželni proračun ni mogel biti odobren brez naših zastopnikov. Da bi jih vlada pregovorila, jim je obljubila važne koncesije. In reči smemo, da že dolgo ni bilo za Slovence tako plodonosnega zasedanja kakor zadnje.

Na kulturnem polju so dosegli v prvi vrsti, da se slovenska kmetijska šola bliža ustanovitvi. Sicer to ni še sklenjena stvar, a omenjeno vprašanje je stopilo v nov stadij. Do prihodnjega zasedanja ima deželni odbor izdelati predlog o ustanovitvi kmetijskega izobraževališča. Sicer je do cilja še dolga pot, a to smo nastopili, in prvi, najhujši klanec prekorčili.

Glede slovenskih meščanskih šol, teh razboljenih ran deželne vlade, nismo dosegli dosti. A nobeno drevo ne pade na prvi mah. Zahtevi glede Sevnice in Žalca so zavrgli a priori, ustanovitev meščanske šole v Trbovljah pa so izročili deželnemu odboru. Ta šola še ni pokopana, in ne sme biti. To moramo dobiti, in volilci naročajo svojim poslancem, da zastavijo zopet vse sile v dosegu te zahteve. Kot so imeli rimski senatorji pod svojo togo vojno in mir, tako naj bo pri nas v deželnem zboru. Ako nam vlada dovoli

naše potrebe, vse naše opravičene zahteve, bodo slovenski poslanci z njo; zborovali v korist cele dežele, drugače pojdejo v najskrajnejšo opozicijo, da varujejo koristi svojih slovenskih volilcev.

Na gospodarskem polju so se slovenski poslanci z vso vnemo udeleževali razprav v deželnem zboru, in kmetsko prebivalstvo je gotovo z veseljem in zadovoljnostjo pozdravilo preosnovno lovskega zakona, ki primerno odgovarja njihovim potrebam.

Na socialno-političnem polju je deželni zbor zlasti glede učiteljskega vprašanja storil najvažnejše. Uredile so se penzije učiteljc ročnih del. Slovenski poslanci so predlagali odpravo III. kraj. razreda, kar se jim ni sicer udovoljilo v popolnem obsegu, a so vendar dosegli mnogo, da olajšajo nekoliko ne preveseli stan pionirjev naše prosvete.

Na predlog naših poslancev so se uvedle nagrade poljedelskim poslom, kar bo zelo koristno za naše gospodarje. Tudi druga kmetska vprašanja so prišla v razgovor, in nekatere do poljnega zaključka.

V zadnjem zasedanju so storili slovenski poslanci vse, kar je bilo mogoče. Vsega pa ni mogoče doseči na prvi hip; vsi dni še ni konec, in naši zastopniki gotovo najdejo še priliko, ki bo omogočila, da se spolnijo naše zahteve.

Za koga so kmetijske podružnice.

Pod tem naslovom se je sprožilo zadnjič v „Domovini“ velevažno vprašanje; dovolite torej tudi mojemu mnenju nekoliko prostora; saj smo Slovenci v marsičem podobni malobrojni vojski, ki si zamore le z odločnim, pa dobro zasnovanim delom priboriti uspehov. Pripomorimo torej vsak po svoje, da pridemo tem hitreje do uspehov.

O kmetijstvu pisalo se je pri nas res že mnogo, a komu so koristili ti spisi? Tudi družba sv. Mohorja je izdala že lepih knjig o kmetijstvu in živinoreji, pa najbrž niti polovica teh knjig ni dosegla svojega smotra, ker jih ni nikdo čital. Naše ljudstvo še ni do dobrega prepričano, da se da tudi v kmetijstvu napredovati, da je napredek mogoč tudi brez stroškov ali vsaj z malimi

stroški in da se za napredek potrošeni novci dobro obrestujejo. Ono še danes ne verjame, da bi se moglo kmetijstva učiti iz knjig in časopisov, temveč misli, da so take reči le za bogate ljudi, ki lahko delajo drage poskuse, in če se komu takšen poskus ponesreči, se zadovoljno nasmeji, češ, saj pravim, da so knjige za nič.

Ta ravnodušnost in starokopitnost, ki se najde še pogosto med nami, je nam v veliko škodo. Za koliko bi se povzdignilo naše blagostanje, ko bi umeli pravilno uporabljati pridobitve in izkušnje drugih!

A tu pomagata le vzgled in živa beseda in sicer je treba dati kmetom prilike, da se morejo prosto pogovarjati med seboj. Naši kmetijski potovalni učitelji so vrli strokovnjaki in resnični prijatelji kmeta, a ves njihov trud ne rodi povoljnega sadu, ker nimajo dovolj poslušalcev, ker isti ne morejo prav slediti njihovim izvajanjem in ker navadno ne morejo takoj uporabiti dobljenih naukov. Živahnega razgovora pa po takih poučnih shodih navadno ni; deloma se kmetje ne upajo, deloma pa tudi ne znajo svojih teženj pred tujim gosposkim človekom razložiti.

Tu bi zamogla pomagati le kmetijska društva, kjer bi se kmetje redno shajali in poučevali. V takih društvih bi se lahko razmotrivalo eno vprašanje tudi po večkrat podrobno in s posebnim ozirom na domače razmere, opozorilo bi se lahko na uspele poskuse posameznikov in tudi skupno ogledovanje boljše obdelanih zemljiščnih kosov bi se lahko izvršilo. Počasi bi se razvezal marsikom jeziki in razgovor bi postal živahen.

Ne da bi dalje našteval še mnoge koristi takih društev, lahko trdim, da bi ista mnogo koristila ne le v gmotnem in izobraževalnem, ampak tudi v narodnem oziru. Kmet bi začel misliti o svojem delu, primerjal bi ga z drugim, ocenjeval bi svoj uspeh ter iskal uzrok svojim neuspehom. Če je pa tako daleč, je pa naš za zmiraj, našemu kmetu in z njim tudi našemu narodu je obstanek zagotovljen.

Vse to so upoštevali naši voditelji menda že pred blizu 20 leti, ker takrat so začeli živahno

LISTEK.

A. P. Čehov.

Zagoneten značaj.

Kupé prvega razreda.

Na zofi, prevlečeni z rdečim žametom, na pol leži čedna damica. Draga čipkasta pahljača se trese v njeni krčevito stisnjeni roki, pince-nez pada od časa do časa z njenega lepega noska, broška na prsih trepeče in se ziblje kakor čolnič sredi valov. Razburjena je... Nji nasproti sedi gubernijski uradnik, mlad pisatelj, začetnik, ki objavlja v gubernijskih listih male povestice, katere sam imenuje „novele iz velikomestnega življenja“. Z izrazom poznavalca jo gleda naravnost v obraz. Opazuje, študira jo, lovinjen ekscentrični, zagonetni značaj, razume jo!... Njena duša, vsa njena psihologija leži pred njim, kakor na dlani.

„O, razumem vas,“ pravi uradnik in ji poljubi roko blizu zapestnice. „Vaša občutna pristopna duša, išče izhoda iz tega labirinta. Da! je to grozen, velikanski boj, a ne obupajte. Zmagali boste! Da!“

„Popišite me, Voldemar!“ pravi damica žalostno se smehljaje. „Moje življenje je tako polno, tako raznovrstno, tako pestro... A glavno je, da sem nesrečna! Trpim po okusu Dostojevskega. Pokažite svetu mojo dušo Voldemar, pokažite to ubogo dušo! Vi ste psiholog. Niti ura ni minula, odkar sediva skupaj tu v kupeju in se razgovarjava, a vi ste me že spoznali vso, vso!“

„Govorite! Prosim vas, govorite!“

„Poslušajte! Rodila sem se v revni uradniški rodbini. Moj oče je bil dober človek, razumen, toda... duh časa in okolnosti... vous comprenez, ne dolžim svojega ubogega očeta. Pil je, igral na karte, dajal se je podkupljati... Mati pa... kaj bi govorila! Sila, boj za košček kruha, zavest revščine... Ah, ne silite me, da se spominjam! Bila sem prisiljen sama si graditi pot... Slaba institutska vzgoja, čitanje neumnih romanov, napake mladosti, prva, boječa ljubezen... Iz boj z razmerami? Grozno! In dvomi? Koliko sem trpela, zgubila sem vero v življenje, v samo sebe... Ah! Pisatelj ste in poznate nas žene. Vi razumete... Čakala sem sreče, in kako! Hrepenela sem po tem: biti človek! Da! Biti človek — v tem sem videla svojo srečo!“

„Dražestna!“ govori pisatelj, poljubljač ji roko pri zapestnici. „Ne poljubljam vas, ampak človeško trpljenje! Se spominjate na Razkolnikova? On je ravno tako poljuboval.“

„O Voldemar! Meni je potrebna slava, šum, lesk, kakor vsem, čemu bi bila skromna, — nenavadnim značajem. Hrepenela sem po nečem nenavadnem, neženskem! A glej na moji poti me je srečal bogat, star general. Razumite me, Voldemar! Gotovo je bilo to samozatajevanje, razumite me! Nisem mogla ravnati drugače. Obogatila sem rodbino, začela potovati, dobro živeti... Ali kako sem trpela, kako neznosni, kako nizki so se mi zdeli objemi tega generala, če-ravno se mora resnici na ljubo dodati, da se je v svojem času hrabro bojeval. Bili so trenotki... — grozni trenotki! Toda tolažila me je misel, da starec danes ali jutri umre, da bom potem živela, kakor bom hotela, vzela ljubljenega moža, da bom srečna... In vem za takega moža. Voldemar! Bog ve, da vem!“

Damica je krčevito mahala s pahljačo. Obraz se ji je nabiral na jok.

„Starec je umrl. Nekaj mi je zapustil, svobodna sem ko ptič. Sedaj lahko srečno živim... Ni-li res, Voldemar?... Sreča mi trka na okno. Treba jo je

ustanavljati kmetijske podružnice. Naša deželna kmetijska družba pa teh slovenskih podružnic ni bila nič kaj vesela, odrekla jim je vsako koncepcijo v narodnem oziru in delo je zopet zaspalo, ž njim pa tudi naše kmetijstvo.

Čas je, da se zopet zdramimo, a ne delujmo vsak po svoji glavi, temveč vsi po določenem načrtu. Nasvetujem torej: Za vsak sodnijski okraj se naj ustanovi vsaj eno kmetijsko društvo, a kolikor mogoče vsa naenkrat in ta društva naj pristopijo ali kot podružnice „Štajerski kmetijski družbi“, ali pa se združijo med seboj v posebno slovensko štajersko gospodarsko zvezo.

O tem predlogu naj se posvetujejo v prvi vrsti naši narodni voditelji ter naj izrečejo svoje mnenje. Potem pa se naj sestavi osrednji agitacijski odbor, ki naj priskrbi pravila, potrebne govornike, denar itd., da se započeta organizacija naglo in temeljito izvrši. Če storimo vsak svojo dolžnost, imamo lahko do prihodnjega novega leta dovolj kmetijskih društev, oziroma podružnic.

O našem glasilu govorimo pa pozneje, ko si zagotovimo dovolj čitateljev naročnikov. V. S.

Upravništvo „Domovine“ naznanja onim naročnikom, ki nam še niso poslali naročnine, da jim s l. svečanom ustavi list. Skušnja dolgih let nas je izučila, ker imamo pri listu velike stroške, veliko režijo in mnogo dolžnikov. Dvakrat da, kdor hitro da.

Domače in druge vesti.

— Ivanredni občni zbor „Slov. delavskega podp. društva“ v Celju se je vršil dne 15. t. m. v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je bilo posvetovanje glede novih društvenih prostorov oz. sezidanja „lastnega Delavskega doma.“ Ob 1/24 uri otvori predsednik g. Ivan Rebek zborovanje, pozdravi v jedrnatih besedah navzoče zborovalce, jim razloži pomen in dosedanje delovanje našega društva ter omeni, da preti društvu zbog pomanjkanja potrebnih prostorov pogin. Odbor je uvidel, da sedanji prostori ne zadoščajo več društvenim razmeram. Zaradi tega je sklenil si boljše in pripravnejše prostore poiskati kje drugje. Ta odborov sklep je oskrbnik g. Derganc izvedel in društvu zaradi tega z novim letom prostore sodnijsko odpovedal. Odbor si je prizadeval dobiti novih in pripravnih prostorov, a zaman. Posojilnica je dala sicer društvu v najem svoje prostore v preje Stegenšekovi hiši — pri kapucinskem mostu — a ti prostori so še slabjši od sedanjih. Pa če bi tudi ti prostori zadoščali društvenemu namenu, vendar bode društvo prej ali slej na cesti, ker posojilnica namerava to hišo podreti. Da se pa pride v okom takim in enakim nedostatom, ki razvoj društva znatno ovirajo, je sklical odbor današnji izvanredni zbor, in vsak navzoči je poklican, da stavi nasvete, kako bi se preskrbeli boljši prostori, oziroma se postavil

društvu lastni „Delavski dom“. G. Križman povdarja nato, da prostore dobiti ni tako težko, kakor gospod predsednik slika, treba je le z vso energijo delati na to. V mestu je na prodaj več hiš; treba je le enega odbornika pooblastiti, da sklene kupčijo brez posebnega ozira na visokost kupnine to tem bolj, ker izvršuje društvo gostilniško obrt. V tem oziru moramo posnemati naše nasprotnike, ki vse pokupijo brez ozira na primernost kupnine. G. predsednik ugovarja temu nasvetu češ, lahko je rečeno, a težko storjeno. S čim si hoče društvo kupiti hišo, ko nima potrebnega kapitala! Treba je torej v prvi vrsti skrbeti za to, da se ustanovi kak stavbeni fond; kako pa do tega priti, naj razmotrivajo navzoči zborovalci. K besedi se oglasi g. Koželj in nasvetuje upeljanje delnic za „Delavski dom“ v različnih zneskih. Vsak delničar naj ima le en glas brez ozira na število delnic, s katerimi razpolaga. Delnice naj se izdajo na ime, in ako hoče delničar svoje delnice prodati, mora dati iste najpoprej društvu na razpolago, odnosno mora društvo v prodajo delnic na drugo ime še le privesti. G. Fašalek in g. Likar predlagata spremembo društvenih pravil v tem smislu, da se sme društvo pečati z delnicami, ter pomnožitev odbora. Štavljeni predlogi gg. Koželja, Fašaleka in Likarja se enoglasno sprejmejo. G. Koželj omeni, da ima dostikrat kak posamezni ud društva lahko prav, dobre misli in nasvete, katerih si pa javno ne upa razodeti ali pa nima k temu prilike. Da se temu odpomore, naj preskrbi odbor društveno skrinjico, v kateri bi udje dajali svoje pismene nasvete, ev. tudi pritožbe zastran društva. Te pa bi naj odbor od časa do časa prebral in sklepal o njih pomenu za društven razvoj. Odbor je sklenil takoj poklicati nove moči v svojo sredino in sicer sledeče gospode: dra J. Karlovška, F. Jošta, dra Somreka, J. Vodnika, J. Koželja, J. Likarja, M. Ropasa in J. Govediča. Da se delavstvo zanima za razvoj in prospeh našega društva, kaže najbolj ogromna udeležba izvanrednega občnega zbora.

— Petindvajsetletnica „Schulverein-a“. Vodstvo nemškega „Schulvereina“ razpošilja oklice za praznovanje društvene 25letnice, ki bo dne 13. maja. L. 1880 torej je bilo, ko je nekaj nemških prenapetežev skotilo v neki dunajski beznici to društvo, ki je postalo nadloga in nevarnost za vso Avstrijo ter slovanske narode. Tekom 25 let je „Schulverein“ izdal nad deset milijonov kron za kupovanje otrok, za človeški rop. To društvo skruni slovansko dečo, ji kraje materni jezik in ljubezen do očine. Ta zalega se zna utihotapiti v najbolj poštene naše kraje, kjer strupi ljudstvo in kraje otroke. V Avstriji imamo zakon zoper nesramneže, ki skrunijo telesno otroke, a nimamo zakona zoper zalego, ki skruni duše in srca otrok, ki kuži čele rodove. To društvo bi morala postava zatreti kot največjo rak-rano na državnem telesu.

— V pokoj pojde deželni šolski nadzornik na Štajerskem, Viljem Linhart. Na njegovo mesto pride ravnatelj graškega učiteljskega, Karol Jaucker. Nadzornik Linhart je bil za svoje mesto popolnoma nesposoben in so vsi šolniki veselji, da že izgine s površja. Svoj čas je bil Linhart profesor na ljubljanskem učiteljskem. Hotel je po vsi

sili postati ravnatelj temu zavodu in močni, našemu narodu sovražni elementi so ga podpirali pri tem prizadevanju. Posrečilo se mu to ni. V nadomestilo, da ni postal ravnatelj v Ljubljani, je bil imenovan deželni šolski nadzornikom na Štajerskem, v kateri službi je z veliko vneto delal za interese nemštva in zatiral slovenstvo.

— Nemško časopisje je zoper slovenske uradnike. Zoper g. dr. Mohoriča sodnega pristava v Ormožu je nemško časopisje začelo na ukaz ormoškega nemškega odvetnika dr. Delpina najpredrznejšo in najnesramnejšo vojsko. Dr. Delpin je šiba božja nezavednim slovenskim kmetom v ormoškem okraju. Sodnik mu v njegovem predrznem nastopanju seveda ne more dati potuhe. Splošno kot enega izmed najvestnejših sodnikov popisane g. dr. Mohoriča je vsled tega iz jeze dr. Delpin obdolžil pristranosti nasproti dr. Delpinu. Dr. Mohorič je vložil — ker državno pravdnštvo ni imelo toliko smisla za svojo dolžnost, da bi se javno za c. kr. uradnika potegnilo — zasebno obtožbo, pa jo umaknil, ker je videl politične spletke in ker bi vsak Slovenec v naših razmerah bil isto storil. Nemška nesramnost gre pa še dalje in včerajšnja „Tagespost“ kar naravnost zahteva odstranitev tega vestnega in pravičnega sodnika nemškemu hajlovcu na ljubo. Poslanci, pazite, mi bomo skrbeli, da bo ljudstvo dalo odgovor, ako se nemški kliki v ti predrzni zahtevi ugodijo!

— Spet se nekaj kuha. Nemška zadruga mesarjev v Celju, (die Genossenschaft der Fleischer etc.) že nad dve leti ni izdala letnega računa. Predseduje tej družbi Janez Grenka. Sklicana sta že bila dva shoda, a nobeden ni bil sklepčen. Razburjenost v mesarskih krogih vsled tega raste; zahteva se zakonit letni račun. Mestni urad kot prva instanca tega noče zahtevati! Nekaj se je skalilo, umazanih cunj pa magistrat noče prati. Kaj se pač izkuha?

— Slovenska malomarnost. Kolikokrat se je že pisalo in na zborovanjih predlagalo, naj se v vseh slučajih rabi slovenščina kot prometni jezik, ali ker se naša inteligenca najmanje poslužuje slovenščine v medsebojnem občevanju, potem ni čudno, če si tudi kmetško ljudstvo jemlje za vzor to neodpušljivo malomarnost boljše gospode ter vedno lomi le blaženo nemščino. Ravno pred nekaterimi dnevi sem naletel na nekega kmeta, ki je tako slabo nemški govoril, da se je vse smejalo in ko sem ga opomnil, na rajši slovenski govori, se je možato odrezal: „Da gospod, jaz sem Slovenec, pa ker slišim naše gospode vedno le nemški govoriti, sem si mislil, da govore tuj jezik zaradi tega, da ne bi mi kmetje zastopili njih pogovorov. Pokazati sem le hotel, da tudi mi razumemo nekaj tujega jezika.“ Vidite, kako smo mi obmejni Slovenci napredovali. Namestu, da bi dajali ljudstvu lep vzgled, ga še bolj pokvarimo. Potem pa tudi ni čudno, če nemčurska stranka vedno bolj napreduje. Poslužujte se vi gospoda zmirom le slovenščine, najsibo v gosilni, na ulici, pri sodnji, kupčiji itd., in videli bode, kaj se lahko vse doseže. Zmanjšalo se bode število renegatov in nemčurjev, medtem, ko bodo imeli oporo naši z dežele v mesto prihajajoči Slovenci.

— Trgovski ples. K zadnji notici še omenjamo, da so bila vročena c. gospem in gospicam

samo spustiti noter, toda... ne gre. Voldemar, čujte, rotim vas! Sedaj bi lahko vzela ljubljenega moža, postala njegova družica, pomočnica, nositeljica njegovih idealov, mogla bi biti srečna... mogla bi si oddahnuti. Pa vse na svetu je vsakdanje, gnjusno in neumno. Vse je tako podlo, Voldemar! Na moji poti stoji zopet zapreka. Zopet čutim, da je moja sreča daleč, daleč! Ah, koliko trpim, ko bi vi vedeli, koliko trpim!”

„Kaj pa? Kaj vam je na poti? Prosim vas, govorite! Kaj je?”

„Drug bogat starec...”

Zlomljena pahljača zakriva čedni obraz. Pisatelj podpira z roko svojo globokomiselnost glavo in se zamisli z izrazom poznavalca — psihologa. Lokomotiva hrope in sope, v zahajajočem solneu rde se zastori na oknih.

Obleganje Port Arturja.

Z ozirom na kapitulacijo Port Arturja je zelo zanimivo pismo vojnega poročevalca lista „Daily Mail“. Iz tega pisma se jasno vidi, po kolikih nevarnostih in neizrečenih težavah so dospeli Japonci do svojega cilja.

V tem pismu z dne 30. oktobra opisuje najprej pisatelj, s koliko previdnostjo in s kolikim naporom so se Japonci približevali glavnim ruskim utrdbam. Nobenega koraka niso mogli narediti, nobene peči zemlje si osvojiti, da bi se ne bili napadalec branili z nasipi in vrečami peska. Na potu k forom so morali narediti proti bombam zavarovane naprave, kjer so se vojaki lahko odpočili in po noči spali. Kopati so morali po več milj dolge podzemne rove, zdaj skozi mehko zemljo, zdaj skozi skalnata tla, ki so bila tako trda, da so jih morali izklesati. Vrh tega pa niso smeli delati teh podzemskih rogov naravnost v premi črti proti forom, ampak v vijugah; ker so pa tudi od leve in desne grozili forti, so morali napraviti te rove še v številnejših ovinkih nego sicer.

Rusi so napadali ponoči in pri tem so uporabljali metalce svetlobe. Napadli so n. pr. vsako noč utrdbe Panlun, katere so si bili osvojili Japonci, a so bili vsakokrat odbiti. Japonci so utrdili takoj proti ruskim napadom one točke, ki so jih mogli zasesti. Napravili so nove rove in nove utrdbe; stare proti bombam zavarovane naprave

so seveda uporabili, v kolikor so bile sploh še porabne, a zgradili so si tudi nove, tako da so bile posadke za silo zavarovane.

V prvih tednih so znašale japonske izgube povprečno sto mož vsak dan. Kajti kakor hitro so Japonci svoje rove nekoliko dalje pomaknili, začeli so Rusi skoro vsako noč napadati vojake, ki so delali z motikami in lopatami. V malih četah so se plazili Rusi pod varstvom teme vedno bliže, usuli se na delavce, jih potolkli in razdejali v nekoliko minutah naporno delo celega dneva. Kakor hitro so to storili, so se brzo umaknili.

Najhujši pripomočki Rusov so bile žične pregraje. Enostavne ali dvojne vrste teh pregraj so tvorile najmočnejšo pasivno obrambo fortov. Japonci so jih prestrigavali z nalašč za to narejenimi škarjami, trgali so jih tudi v svoji razdivjanosti z rokami in zobmi, prežagali kole, na katerih so bile privezane žice, ali pa pritrjevali na kole močne vrvi in tako podirali pregraje iz rogov. Jemali so tudi dolge, s smodnikom napolnjene bambusove palice, jih zažgali in tako požgali pregraje. Take palice so porabljali tudi

pred vhodom v dvorano elegantna damska darila, menjične knjižice. Lične menjice, glaseče se „za ples“ v korist „Dijaškemu domu“, so se morale kolekovati z narodnim kolkom in tako so čili prireditelji skrbeli tudi za družbo Sv. Cirila in Metoda, ker se je prodalo znatno število kolkov. Dekoracija, kras večera, se je blesketala v cvetju in zelenju. Prozaično kaso je spremenil g. Maks Detiček v hladno vrtno lopo, in zeleni bršljin se je vil okolu nje. Tik pred vhodom v dvorano je postavil g. Dobovišek majhno vremensko utico ter jo opremil z damskimi darili. V dvorani pod balkonom se je blesketal zimski vrtni salon v secesionističnem slogu, katerega je prav mojstrsko izdelal g. Pavel Detiček. Na odru pa se je zibala ljubka pomlad, bujno cvetje je padalo na razcveto zemljo, pestrobojni mak, marjetice, dišeče vrtnice so kukale iz zelenjave. Vsi lestenci so bili v rožah in še celo veliki lestenc sredi dvorane se je spremenil v širokoperesni vodni lotos. G. Pregrad, mojster tega dela, se je pokazal izbornega dekoraterja. Plesalo se je zelo vztrajno; četvorke, katere je vodil spretno in sigurno g. Sudič, šteje se nad 30 parov. Bil je res lep ples, le škoda, da je mrzla burja preplašila v nedeljo zvečer veliko celjskih gospa in gospodičen, katere so pozabile, da je bila prireditev, ki je stala mnogo truda in dela, namenjena našemu „Dijaškemu domu.“ Vsa čast pa gospicam iz dežele, ki so se tako številno plesa udeležile ter se vzlic oddaljenosti niso bale ne influence ne mrzle burje.

Opozorjamo slavno občinstvo, da je igra prihodnjo nedeljo, dne 22. t. m. jako dolga in se bo radi tega pričela točno ob 7. uri. Slavno občinstvo naj blagovoli to vpoštovati in priti točno do 7. ure.

Odbor „Cel. pevskega društva“.

— Naše gledališče. Živahno zanimanje za našo prihodnjo predstavo na našem slovenskem celjskem odru se kaže v tem, da se jako pridno kupujejo in naročajo vstopnice za sedeže. Če pojde tako naprej, se jih proda večina že v predprodaji. To je vesel pojav v našem družabnem življenju. Saj so pa tudi prireditve „Celjskega pevskega društva“ edine, h katerim imajo pristop vsi Slovenci vseh slojev iz mesta in iz dežele! Tu ne vlada nobena prenapetost, temveč tu vlada zgolj veselje! Pod to zastavo veselja vidimo zbrano kmetско ljudstvo, delavce in inteligenco skupaj. Tu se družijo in spoznavajo drugače si tuji narodnjaki. In tista velika množica ne navdušuje samo igralcev in jim množi veselje do truda, temveč pri teh prireditvah vidi vsak posamezni obiskovalec, kako močan je slovenski živelj v Celju, v kako velikem številu se nahajajo Slovenci v takozvanem nemškem Celju in ponos in narodno navdušenje se rodi v takih trenutkih v marsikaterem prej mlačnem srcu! Da so naši izobraženi in davno že probujeni krogi narodni, to je samo obsebi umevno in ni potreba njih narodnosti na kak umeten način vžigati, — naloga vsakega narodnega celjskega društva je, probuditi tiste sloje, kateri še tavajo v mlačnosti. Te sloje je treba vabiti k sebi in jim skušati na katerisikoli način oživiti veselje do lastnega jezika in ljubezen do lastnega naroda. Če mi oli-

kanci kličemo v Celju „Živio!“, s tem še Celje ne bode naše; pač pa se bodo začeli majati stebri nemštva v Celju, ko bode sleherni slovenski delavec, cela masa, ki je slovenskega rodu, klicala po celjskih ulicah: „Živio!“

— „Celjsko pevsko društvo“. Kdor je bil v sredo zvečer v čitalnici in poslušal v majhni dvorani se vršečo pevsko vajo z orkestrom za nedeljsko predstavo, se je moral čuditi velikemu številu pevskih točk. To ne bode navadna veseloigra, temveč to bode bolj opereti podobna predstava. Nič manj kakor sedem velikih pevskih točk se bode proizvajalo med igro. To bode izvanreden užitek za naše občinstvo, in predstava vredna, da si jo ogleda vsak.

— „Maškarada“ celjskega Sokola se priredi na pustno nedeljo 5. marca t. l. Obširna poročila so nam obljubljena.

— „Dijaška kuhinja“. Poslali smo poročilo o prispevkih za „Dijaško kuhinjo v šolskem letu 1903/1904 vsem, ki so se nas v tem letu spomnili s svojim prispevkom, kakor ga tudi priložili vsem izvodom „Domovine“ in ga poslali tudi nekaterim drugim znanim prijateljem mladine. V tem poročilu razvidite, cenjeni bralci, da je imela „Dijaška kuhinja“ 596'85 K primanjkljaja. V tekočem šolskem letu je število podpiranih dijakov še poskočilo, odpade nam pa podpora sl. celjskega okrajnega zastopa po 500 K, ker je vladni komisar pl. Lehman, ki vodi začasno njega posle, črtal vse podpore. Tudi deželni zbor, ki razmetuje tisočake nepotrebnim nemškim „Studentenheimom“ na slovenskem Štajerskem, nam ni privoščil niti vinarja. Da ne pridemo v velike zadrege, nas pa Vi, cenjeni rojaki, nikar ne pozabite! Porabite zadnjič priloženo poštno položnico in pošljite nam kmalu kak dar! Kdor zmore, postani društvenik z letnim prispevkom 10 K, kdor pa tega ne more, spomni se nas vsaj kot podpornik s kakim darom. Posebno uslugo nam stori, kdor prevzame nekako službo poverjenika v svojem kraju, pobere doneske in nam jih skupno pošlje, kakor delajo že leta nekateri vneti rodoljubi. Slovenci, naj ne bo naš glas, glas vpijočega v puščavi, ko trkamo na Vaša srca in prosimo za uboge dijake. Saj veste, kako je glad hud, in saj Vam je znano, kako eminentno narodno delo vršite, če podpirate naše dijake. Odpri torej srce, odpri roke! — Vsak dar bomo hvaležno sprejeli in prispevke od časa do časa objavili v „Domovini“.

Odbor.
— Iz Laškega trga. Spomini na volitev. Izdajalstvo je najzaničljivejša lastnost človeka, izdajstvo na lastnih rojakih v svetem boju za domovino je hudodelstvo, zadano lastnemu narodu. Kazen za tako hudodelstvo je vsakemu znana... Prokletstvo lastnih bratov spremlja izdajalca od zločina do njegovega pogina. — Zadnje občinske volitve podale so nam žalostno sliko, katero v svarilni izgled vsem Slovencem tukaj obelodanimo. — Trgovec Herman, katerega so vzredili in ga še redijo Slovenci, bil je pri volitvi največja pomoč Nemcem proti Slovencem. Bal se je brzkonje, da bi pri prihodnji birmi plapolala zopet slovenska zastava sredi trga, ako pride trg v slovenske roke. Dragi Herman! Ako bi ti kdo prorokoval, da čez toliko in toliko časa ne bode nobenega Slovenca v tvojo štacuno — gotovo bi postal iz Savla Pavel. Saj se poznamo! Toda po-

vemo ti, da je za kes sedaj že prepozno. Preveliko krivic si nam že storil, premnogo sovraštva pokazal, da bi mogli verjeti tvojemu kesu! — Karl Valentinič si je pridno brusil pete za volilnimi pooblastili. Mar bi se bil spomnil, kako je nekdanj z navdušenjem nosil slovensko zastavo po žalskem trgu! Kot tretji najhujši agitator je nastopil pometać dimnikov, Jur Benetek. Da so vsi učitelji in učiteljice šulferajnske šole volili nemško, je umevno — saj njih posel je ponemčevanje slovenskih dežel! Neumevno pa je, da je volila Fani Rajerschütz, učiteljica slovenske šole in rojena Ljubljancanka skupno s šulferajnskimi kolegi. Gospodična — lahko bi bila presodila, da je tak korak za slovensko učiteljico sramoten! Od sodnije in davkarije prišli so nemčurjem na pomoč: sod. adjunkt Preamschak, zemljeknjižni vodja Lubetz in davčni kontrolor Stibernik. Za južno železnico je prišel volit postajevođa Feigl in uradnik Ulčnik. Železnični uradnik Promitzer oddal je glas tudi kot zastopnik komanditne družbe Stollwerk, ki ima postavljen svoj avtomat za sladčice na kolodvoru. Ta avtomat je torej tudi nekaj nemčurski trgovec. Zapomnimo si to, pa kupujmo sladčice pri domačih narodnih trgovcih. — Ako uvažujemo, da je oddala naša železnična postaja zavsem 5 glasov nemčurjem, zdi se nam ista prava nemška trdnjava. Res sramota za južno železnico, ki sprejmlje od Slovencev denar, svoje uradnike pa pošilja za zahvalo v boj proti njim. — Bohuslav Falta, rojen Čeh, volil je z nemčurji. Svoj čas je bil na strani Slovencev. No, sedaj nima od celega Slovanstva nič družega kot krstno ime, katerega še javno nosi, kot skrit znak pa se nahaja doma v njegovi sobi še velik trobojni trak. Vidali, Vuzdarič e tuti quanti iz obrtniškega stanu so se pokazali pri volitvah pristne Nemce; ravnatako gostilničarji Gradt, Majcen in nekaj drugih. Slovenci bodemo to upoštevali — in se jih ogibali. Naša pota se križajo!

— Sliščica iz Laškega. Naš trški policaj je v nedeljo popoldne s pomočjo nekaterih nemških fajerberkarjev kar na lepem odgnal v zapor tri okoliške fante. Zakaj — še poročamo.

— Laški trg. Dne 16. t. m. se je vršila tukaj volitev župana. Izvoljen je bil zopet usnar in gostilničar Adolf Weber. Ta izid volitve je nas Slovence in menda tudi mnogo naših nemškutarjev silno presenetil, kajti prepričali so se celo isti, da tak mož, katerega že zgrabi sveta jeza, če kakega Slovenca vidi, ni sposoben za župana našega nad dobro polovico slovenskega trga. Imenovalo se je zaradi tega čisto javno ime drugega kandidata, ki je bil izbran za bodoče županovo mesto. Prišlo je drugače, kakor se je govorilo, občinski odbor je posadil A. Weberja zopet na županski stol ter mu s tem izkazal upanje, ki ga gotovo ni zaslužil. Vsak se še spominja na lansko afero povodom birme pri kateri je župan Weber postopal s skrajnim terorizmom proti Slovencem ter iste čisto po nedolžnem sodnijsko preganjal. S takim županom, ki je tak zagrizen slovenozerec, se laški Slovenci ne morejo zadovoljiti, ker ne zasluži drugega, kakor — nezaupnico.

— „Brežiški Sokol“ priredi dne 5. svečana svoj prvi „Sokolski ples“. Velike priprave za dekoracije in za splošno udobnost v vsakem oziru, katerih se je zabavni odsek že z vso vnemo poprijel, so porok za najsijajnejši uspeh krasnega večera, in upamo, da se P. n. občinstvo posebno iz okolice mnogobrojno udeleži te prve veselice mladega „Sokola“.

— Pozor, čebelarji celjskega okraja! Ker obstoji v Št. Jurju ob Juž. žel. podružnica slov. čebelarskega društva za celjski okraj, zato se najvljudneje prosijo vsi čebelarji v celjskem okraju, da pristopijo k temu društvu! Udnine je 2 kroni na leto, zato pa dobi vsak društvenik list „Slov. čebelar“, ki sam stane drugače 2 kroni. Društvo bo počasi nabavilo v korist članom vsakovrstne potrebščine za čebelarje ter bode podpiralo člane z dobrimi nasveti ter s predavanji. Kdor hoče postati član omenjenega društva, naj pošlje udnino 2 kroni po nakaznici vsaj do 31. januarja t. l. Francu Žličar, društvenemu blagajniku pri Sv. Jurju ob juž. žel. ali pa Alojziju Plaušteiner, društvenemu tajniku pri Sv. Juriju ob juž. žel.

— Več slovenskih učiteljev se udeleži razstave risarij v Zagrebu v nedeljo, dne 22. januarja t. l. Razstava je velezanimiva. Razstavljene so risarije učencev, izgotovljene v moderni smeri, risane v zabaviščih, ljudskih in meščanskih šolah,

pri napadih na naprave, ki so bile zavarovane proti bombam. Če so se branitelji od dima skoro zadušili ali oslepili vsled ognja, tedaj so se začeli odločno naprej pomikati.

Končno so porabljali Japonci kot zadnje sredstvo velike železne ščite, ki so bili težki do 40 funtov. S temi zavarovani, so razdrli po dnevi vpricho sovražnikov železne žične ograje. Sovražne krogle niso mogle prodreti ščitov, a vendar so pometale na tla vojake, ki so bili z njimi oboroženi. Kljub temu pa so vedno dohajali drugi, da bi dospeli do žičnih ograj in jih razrušili.

Najbolj koristni za Rase so bili mnogi metalci svetlobe, ki so Japonce popolnoma oslepili in zmedli, njihova stališča pa izdali, tako da so bili Japonci vedno izpostavljeni morečemu ognju topov in drugemu strelnemu orožju. Japonci v začetku niso bili vajeni metalcev svetlobe; eden njihovih častnikov se je izrazil: „To je najbolj smrtonosno orožje, ki ga vidimo pred sehoj.“ Od časa do časa se je čulo tudi žvižganje zvezdnate rakete. Tanka, komaj opazna črta isker je švignila proti nebu, dež belih fosforovih zvezd je padal počasi na tla skozi temno noč, kakor lepe

sanje, in nekaj časa je bila zemlja tu doli tako lepo razsvetljena, da bi je tako razsvetliti ne moglo tudi 10 metalcev svetlobe; karkoli se je premikalo v tej svetlobi, vse si mogel takoj opaziti.

O činih, ki jih je izvršila na ebeh straneh osebna hrabrost, bi se lahko napisale cele knjige.

Pri prezgodnjem splošnem napadu so izgubili Japonci v šestih dneh 14.000 mož in 4000 zopet pri Takušanu. Divizija „A“ se je zmanjšala za polovico, več polkov pa je bilo v resnici uničenih.

Repetirski 8 mm. topovi so bili Rusom v veliko korist, ker jih je lahko par ljudi prenašalo od kraja do kraja in jih skoro opaziti ni bilo mogoče. Streljali so zelo gotovo in bili izborno uporabljeni.

Manjši izpadi in protinapadi Rusov so se vršili vedno z največjo odločnostjo. Četudi si niso nikoli osvojili forta, ki je bil enkrat izgubljen, vendar so izpreminjali zaradi svojih protinapadov Japoncem življenje v pravi pekel. Pri teh prilikah so se bili najobupnejši boji; na obeh straneh so se borili z brezobzirno hrabrostjo in divjostjo.

reakah, gimnazijah in učiteljskih Avstrije, Ogrske, Nemčije, Švice in drugih dežel. Podavalo se bode tudi o novi metodi, in poseben strokovnjak bo kritikoval delo g. Marina.

— **Spremembe v davčni službi.** Od vjakov vrnivši se davčni praktikantje so pridelnji: Ferdinand Prelog okrajnemu glavarstvu v Celju. Simon Führer glavni davkariji v Ptuji in Vincenc Gal v Šmarje pri Jelšah. Davčna praktikanta sta postala Maks Solak v Št. Lenartu v Slovenskih goricah in Alfonz Ribič v Gornjem gradu.

— **Žalec.** Tudi društvo za olepšanje trga se je zopet oživelo. Pri glavni skupščini dne 14. t. m. je bil voljen sledeči odbor: V. Wabič, preds.; Fr. Roblek, nam.; A. Petriček, tajnik; J. Širca, nam.; J. Košar, blagajnikom; A. Geiss, namest.; Fr. Voh, vrtnarjem; Bernh. Strahovnik, namestnik.

— **Draginj** občutijo enako kakor Žalčani tudi pol ure od Žalca oddaljeni Grižani — samo s to razliko, da je pri nas še vse dražje, kajti kg govedine stane pri nas 1 K 28 h, slanina in drugih potrebnih živil pa še skoro dobiti ni, ker vse pokupijo rudarji in delavci tovarov. Skrajni čas je res, da tudi mesarji zunaj mesta prenehajo s temi visokimi cenami in nastavijo primerne.

— **V Grižah** je šola zaključena že nad tri tedne radi mumpsa, ki razsaja med šolskimi otroki.

— **Nagla smrt.** Dne 14. t. m. je delal zidar Ferš iz Maribora pri posestniku Požarko zunaj mesta. A pri delu je padel iz visokega odra tako nesrečno na tla, da je kmalu umrl. — Pred leti je njegovega sina v Poberžu zasulo pri zgradbi vodnjaka.

— **Influenca** je v Mariboru in okolici zelo huda. V Mariboru je samo v pretečenem tednu po izjavah zdravnikov ležalo blizu 5000 ljudi bolnih na tej bolezni. Tudi v mariborski okolici imajo skoraj v vsaki hiši bolnika.

— **Ormož.** C. kr. namestništvo v Gradcu je mestni občini Ormož dovolilo vsak prvi ponedeljek v mesecu živinski semenj, razen v mesecih april, avgust, november. Prvi takšen semenj je 1. maja.

— **Nesreča.** Dne 9. t. m. je Jožef Kerenčič, kmet v Jastrebcih, s svojima dvema sinoma Jožefom in Cirilom v šumi sekal drva. Ko so vkup nosili stebila, se je Cirilu zadela noga za kupinje in je padel tako nesrečno, da si je na zmrznjeni zemlji predrl glavo z ene strani, na drugo stran pa mu je padlo steblo tako, da mu je čelo zlomilo in so se mu pretresli možgani. Zakopali so ga dne 15. t. m. Ta hiša je nesrečna tudi, ker je pred enim letom bil tam ogenj in uničil vsa poslopja.

— **Dvojni detomor.** Šele 21 letna dekla Marija Pavlinjak iz Ogrske je bila 17. t. m. pred porotniki v Ljubnem obtožena, da je leta 1903. vrgla v vodo svojega 8 mesecev starega nezakonskega sina, avgusta 1904 pa teden staro hčerko. Oba zločina je priznala ter se ni mogla izgovarjati na bedo. Obsojena je bila v smrt na vislicah.

— **Vlak obtičal v snegu.** Dne 15. t. m. je pri Unzmarktu na Gor. Štajerskem obtičal vlak v snegu. Šele čez dve ure je mogel voziti dalje.

— **Nesreča.** Iz Pleterjev pri Šent. Jerneju na Kranjskem: V soboto dopoldne je prišel točit vino v Drču blizu samostana hlapec župnika šent-jernejkega. Srečno so natočili, a zelo nesrečno so vozili. Ravno za poslopjem tik mlina je mali klanček, sedaj seveda leden. Tu se utrga pri uzdi veriga, radi česar konja nista moga zadrževati voza. Ta je priletel v kanton s tako silo, da je krasna 300 glđ. vredna kobila padla čez jarek na travnik. Hlapec je odletel raz voza tako nesrečno, da so ga ljudje dvignili nezavestnega iz luže njegove krvi. Ubogi revež leži že tretji dan v bolnici usmiljenih bratov nezavesten. Voz leži razbit na travniku, devet veder vina je popila ledena zemlja, lepa kobila pa stoji v pleterskem hlevu na treh nogah. Poklicani veščak se je izrazil, da bo debela živalica najbrže morala v mesnico za salame.

— **V predoru ponesrečil.** Fr. Budija iz Ljutomera, zavirač v predoru pri Hrušici, je ponesrečil, ko so vozove premikali. Truplo, ki je bilo sključeno z glavo med kolesi, so našli na najožjem kraju predora, kjer stoji naprava za dovajanje zraka. Delavci so morali dvigniti voz,

da so dobili ponesrečenca. Kdo je povzročil nesrečo, ni znano.

— **Velikanska podzemna jama.** V „Edinosti“ čitamo: Že nekaj časa kroži po Trstu vest, da so v Slivjah pri Materiji razkrili velikansko podzemsko jamo s tekočo vodo, enako škocjanski jami, ali v veliko večjem obsegu. Glasom poročil je jama nekaj izrednega tudi z ozirom na znanstveno stran. Obseg je baje nepopisen. Kakor čujemo, je tržaška podružnica „Slovenskega planinskega društva“ že ukrenila v tem oziru vse potrebno in je že v dogovoru z občino Slivje. Tudi druga planinska društva so baje že na delu.

— **Onečaščenje grobov.** V Harkanovcih (Slavonija) so cigani ponoči izkopali truplo župnika Ulakoviča, mu razparali trebuh, da so si napravili svoja „skrivna zdravila“.

— **Krasen meteor.** V noči od 12. na 13. t. m. ob 1 uri 38 minut zjutraj so videli z dunajske zvezdarne prekrasen meteor, ki je približno v petih časovnih sekundah napravil 60 stopinj dolgo pot na nebesu ter je pri 10. stopinji nad horizontom hipoma ugasnil. Meteor je naredil vtis, kakor da bi bil njegov dozdevni premer skoro enak luninemu, zasvetil je v tako intenzivni beli luči, da je vid jemalo ter pustil za seboj kratek rdečkast rep.

— **16 letna morilka.** V Reichenbergu je umorila 16 letna Marija Hradec 30 letno delavko, Marijo Divok ter jo oropala hranilne knjižice za 400 kron in drugih vrednosti. Morilko so hitro prijeli ter jo izročili sodniji.

— **Visoka starost.** Pred nekoliko dnevi je umrl v vasi Plavno v Dalmaciji Stojan Jankelič, starček, katerega še krstne bukve ne morejo najti. V času, ko so Francozi zavzeli Dalmacijo, torej l. 1809, je bil že velik fant in je moral nositi puško. Umrl je približno 110 let star. Do zadnjega je bil vrlo dobrega zdravja; trdil pa je, da je današnje življenje mnogo ugodnejše kakor nekdanj. Hvalil je tudi napredek. Torej vendar eden, ki ne pravi, da je bilo samo za njega dni dobro na svetu.

— **Pogreznjeni milijoni.** Od 27. januarja do kapitulacije Port Arturja so bile potopljene oziroma razrušene kakor poroča „Rusk. Slovo“ sledeče ladje: „Poltava“ — 8,074.409 rubljev; „Sebastopol“ — 8,074.409; „Peresvjet“ — 10,441.755; „Pobjeda“ — 10,100.000; „Retvizan“ — 10,695.518; „Petrovavlovsk“ — 8,074.409; „Bajan“ — 6,900.689; „Pallada“ — 5,726.313; „Novik“ — 3,049.312; „Bojarin“ — 3,394.024; „Vsadnik“ — 406.000; „Gajdamak“ — 406.000 rubljev; „Džigit“ — 1,335.703; „Rasbojnik“ — 1,335.703; „Sabjaka“ — 436.000; „Bobr“ — 650.777; „Giljak“ — 840.432; „Jenisej“ — 2,000.000; „Otvažnij“ — 863.851; „Gremjašči“ — 1,250.000; „Angora“ — 2,566.846; „Kazan“ — 1,150.000 rubljev; skupaj torej 87,771.550 rubljev. K temu je treba prišteti še vsvo opravo ladij, ki znaša 5,762.936 rubljev, kar da skupaj z zgorajšnjo svoto 93,534.486 rubljev. Slednjič je treba vračunati še torpedovke „Burakov“, „Strašnij“, „Raztoropnij“, „Rešitelnij“, „Steregrušči“, cela vrsta ob vhodu raznih potopljenih parnikov, čolnov itd., kar znaša vse skupaj 18,000.000 rubljev. Ako seštejemo torej svoto vseh potopljenih ladij, dobimo svoto 111,000.000 milijonov.

Društveno gibanje.

— **„Celjsko pevsko društvo“** uprizori v nedeljo, dne 22. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“ veliko veseloigro s petjem „Rezervistova svatba“. Sodelujejo veliki mešani in moški zbori in popolna narodna godba pod vodstvom gospoda kapelnika Koruna. Vstopnina: Sedeži v parterju: 1.—2. vrste 2'40, od 3.—7. vrste K 1'60, od 8. vrste naprej K 1'20. Sedeži na balkonu K 1'20, stojišča v pritličju K 0'80, stojišča na balkonu K 0'60, dijaške in vojaške vstopnice K 0'40. Predprodaja v „Zvezni trgovini“.

— **Občni zbor „Celjskega Sokola“** se vrši v soboto 28. t. m. v čitalniških prostorih „Narodnega doma“. Opozarjamo brate „Sokole“ že danes, da se udeležite zborovanja polnoštevilno. Dnevni red: Pozdrav br. staroste, poročilo odbornikov, volitev novega odbora in slučajnosti. Na zdar!

— **Posojilnica v Vojniku**, registrovana zarruga z neomejeno zavezo sklicuje s tem VIII. redni občni zbor na dan 29. januarja 1905 ob 9. uri dopoldne v svoji pisarni v Vojniku. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo računskih pregledovalcev. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev računskih pregledovalcev. 7. Poročilo o reviziji „Zveze“. 8. Predlogi. K polnoštevilni udeležbi vabi vljudno odbor.

— **Gospodarsko bralno društvo na Planini** ima svoj letni občni zbor 22. januarja popoldne v hiši g. Antona Rauterja na Planini. Če takrat ni sklepčen, se opravi ob vsakem številu udov dne 29. januarja ob isti uri, istotam. Vspored običajen. K udeležbi vabljeni tudi neudje!

Odbor.

— **Sv. Frančišek Ksav.** Prostovoljna požarbramba pri S. Frančišku Ksav., priredi dne 22. januarja 1905 v gostilniških prostorih K. Moser-ja v Radmirju veselico s sledečim vsposedom: 1. Srečolov, 2. Šaljiva pošta, 3. Prosta zabava in ples. Začetek ob 7 uri zvečer. — Čisti dobiček je namenjen ubogi šolski mladini. K obilni udeležbi vljudno vabi Odbor.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem** je pri svojem občnem zboru izvolila v odbor sledeče gospode: Vlč. g. V. Gršak, M. Jezovšek, Fr. Kolšek, S. Meglič, Fr. Gartner, Iv. Jakše.

— **Gornji grad.** Pri občnem zboru „Narodne čitalnice“ se je sestavil nov odbor. Predsednikom se je soglasno izvolil starosta gornjegrajskih tržanov g. Josip Kranjc, veleposestnik itd. Namestnik načelnika je g. Franc Kocbek, nadučitelj; blagajnik g. Jakob Božič, trgovec; tajnik g. Ign. Sijanec, učitelj; odborniki so g. Rud. Vivod, c. kr. davkarijski kontrolor; g. Ivan Vrečko, c. kr. sodnijski kancelist in g. Franc Perne, posestnik. Vsi stanujejo v Gornjem gradu. Za namestnika odbornikov sta se izvolila dva okoličana g. Ivan Kelc, nadučitelj v Novi Štifti in g. Franc Podbrežnik, obč. tajnik v Bočni. Ker praznuje naša čitalnica letos petindvajsetletnico obstanka, se je sklenilo prirediti v poletnem času večjo veselico na prostem.

— **„Dijaška kuhinja“** Iz Brezic: V društvenem poročilu „Dijaške kuhinje“ v Celju za dobo 1903—1904 izkazalo se je pod mojim imenom prispevka 128 K. Ne maram se šopiriti s tujim perjem ter izjavim, da sem res nabral to vsoto med blagimi brežiškimi rodoljubi, večinoma med obrtniki; imenik darovateljev sem pa poslal odboru dijaške kuhinje. Letni izkaz zaznamuje torej pomotoma ves prispevek pod mojim imenom; jaz sem bil samo nabiratelj.

Z odličnim spoštovanjem

Jože Agrež, odvetniški uradnik.

— **Ljutomer.** Dne 8. t. m. so bili pri obč. zborn „Murskega Sokola“ izvoljeni sledeči odborniki: Dr. K. Chloupek, starosta; L. Babnik, podstarosta; Fr. Stajnik, načelnik in odborniki: A. Misja, Fr. Šnajder, J. Dijak, Iv. Tomazič, J. Rajh, Fr. Puconja; namestnikom: Fr. Zacherl, L. Petovar in L. Lipovec; preglednikom računov: Iv. Karba in M. Cimerman. „Nazdar!“

— **Akad. tehn. društvo „Triglav“** priredi dne 21. jan. 1905 ob 8. uri zv. v društvenih 5. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnikov zadnjih dveh zborovanj, 2. Odborovo poročilo, 3. Slučajnosti.

— **Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu** priredi v soboto, dne 21. t. m. svoj III. redni občni zbor z običajnim sporedom. Lokal: Hotel „Kaiserkrone“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

— **Slovensko kršč. društvo „Domovina“ v Gradcu** priredi dne 22. prosinca III. redni občni zbor v gostilni „Wilden Mann“ (Jakominigasse 3). Graški Slovenci, ki dobite te vrstice pred oči, ste povabljeni, da se zborovanja udeležite!

Dopisi.

Iz Velenja. V zadnjem dopisu so bili na rešetu naši „obernemškutarji“, svitile zvezde na obzorju renegatstva, katerih luč in svit pa, čeprav ne radovoljno, vsikdar mrkne, ko imamo kake volitve — n. pr. v občinski odbor. Danes si pa nekoliko pobližje oglejmo njih trabante. Tem so pridelnje bolj postranske, rekli bi, poulične uloge, katere izvajajo bolj ali manj spretno, v kolikor so pač dovezetni za luč, ki jim jo priziga gori omenjeni zvezdni komite. Prav po vzgledu Celjskih mestnih barab izzivajo brez povoda na nečuvven način Slovence, katerim niti ne pride na misel, da bi se bavili s tako svojatjo. Tako se je zgodilo nedavno, da so pljuvali za mirno gredočim domačinom, ki se jih izogiba vselej v velikem kolobarju in ki je le to zakrivil, da je slučajno zakašljaj — ker je bolehen — ne da bi vprašal za dovoljenje nemškutarske „jogre“. Posebno sta se odlikovala dva, katera bi bila morala peti po najvišjem povelju v zadnji volilni komediji drug za drugim nastopni kuplet:

I.

Ein kerndeutscher Mann
Velenje me poznar
Ich heil' so viel ich kann,
Iz Kokarj sem doma!

II.

Ich bin, als „Karner-svepelj“
Pogruntan po domače,
Ein Recke, deutsch und stramm,
Čeprav so krive krače!

Trebalo bi takim „junakom“ vsaj moralično zopet naviti ušesa. Gospod „boben“, primite vendar za „sladke“ te pobčke! So že pozabili, kako je bilo pri sv. Križu pri Belihvodah, kamor so hodili izživat in motit Slovence. Mi pa jim svetujemo, da so previdni: Sekanci v sv. razpelo na potu iz

Kmečka trozveza.

Države si iščejo zaveznikov, se vežejo z drugimi državami v zvezo, da si kot take v slučaju preteče nevarnosti pomagajo. In za nas, za naš težki kmečki stan, bi naj ne bilo ničesar več, kar bi nam pomagalo? Pač, je še! Ne moremo si sicer iskati drugih zaveznikov, kakor tri kmetijske stroke: Sadjarstvo, živinoreja in čebelarstvo. S temi tremi strokami, ako se jih naš kmet poprime, bo izhajal še najboljši, dale mu bodo največ dobička, napravile razmeroma malo stroškov in truda. V današnjih časih, ko so delavne moči drage in tudi redke, ko je zemlja že izsesana, se mora kmetovalec ozreti po oni stroki, ki ga ne bo stala mnogo delavcev, denarja in dela. Tam, kjer raste hmelj, je hmeljoreja četrta, pač jako dobra kmetova zaveznica.

Poglejmo najprej sadjarstvo! Poseješ peške, drugo leto presadiš stebelca, v avgustu pocepš in potem okopavaš, neguješ, da so tretjo leto godne in se presade na stalno mesto. Do sem je še dalo drevo največ dela. Umen sadjerejec ga seveda pozneje še ne zapusti, ali vendar ni toliko dela, kakor n. pr. z vinogradom. Seveda ne gre to tako hitro, kakor se je tukaj napisalo. Ali za šest let, ko smo vsejali pečko, nam že drevo povračuje trud. In to leto za letom vedno bolj in tem hvaležnejše, čim bolj se sučemo krog njega. V vinogradu bi pa človek vedno stal in vedno delal, a nazadnje še ima slab pridelek, ali ga pa tudi ni. Povrh pa mu še postavijo kupci ceno pod jabolčnik. S tem pa ne rečem, da bi opuščali vinograde, ne, ampak zasajajte jih, a pri tem treba tudi zveze, in to zveze zoper brezvestne špekulante.

Marsikdo, ali bolje rečeno, večina mi bo ugovarjala, posebno letos, ko je bilo mnogo sadja, da s tem ni nič. Nima cene, in kupec dela s sadjarjem, kar se mu spoljubi. Sadjevec ima slabo ceno, sadja nihče ne vzame, ali pod ceno. Kaj hočemo? — Res je to! Vendar pogledjmo na trud. Malo se skupi, a je malo dela stalo, skoraj nič. V resnici rečeno, pa ima sadje, in to sveže in suho sadje veliko vrednost, se drago prodaja, a le ti prekupci, ki pridejo k vam, vam delajo tako nizko ceno, dočim se pri tem bogate. In da se temu opomore, da se da denar onemu, kateremu po vsej pravici spada, treba zopet zveze, namreč z drugimi. Pa tu ne mislim kmetijske zadruga, ali kake druge, ampak sadjarske, tako nekako brambo zoper prekupce. Sadjarske zadruga ali posreovalnice — za vsak okraj eno, ali še manj — bi se naj osnovali, kjer bi sadjerejci, ali kmetje sploh, ki bi imeli sadje na prodaj, se zglasili in to že prej, kakor bi bilo sadje zrelo, češ, toliko in toliko sadja bom imel letos na prodaj. Zadruga pa bi naj preskrbela odjemalce, ki bi pošteno plačali blago. Sicer bi ta posel lahko prevzele tudi kmetijske zadruga.

Da bodete vedeli, kako drago je sadje in čislano, vam povem, da je v Pulju letos jeseni veljal kilogram jabolk 24 vin. Koliko pa je kg jabolk? 5 ali 6 in 24 vinarjev je preč. In te jabolka niso najboljša. Pri nas se zmečejo lepša prešičem, kakor so ta. Torej si lahko mislite, kako se bogatijo oni prekupci na vaše stroške. Leta 1900, če se ne motim, je bila v Parizu velika, svetovna razstava. Tudi sadjarji so bili zastopani. Naše štajersko, slovensko sadje je bilo tudi in ni bilo najzadnje. Francozi so se zelo zanimali za štajersko (slovensko) deželo, od katere še prej niso slišali, da bi bila kje. Vse to je storilo sadje. In sedaj se že pošilja štajersko sadje na Francosko in tako bo počasi zaslovelo in vedno več se ga bo rabilo za tuje kraje. Da pa sprevidimo, da bo imelo sadje vedno večjo ceno. Treba je le takih zvez ali posreovalnic. V Gradcu je že taka deželna, posreovalnica in podjetni Nemci se je pridno poslužujejo. Zakaj bi pa se je Slovenci ne! Če pa ne nemške pa lastno, da bodemo lahko rekli: Tudi mi več ne spimo. Podjetnosti je treba in složnosti.

Največja napaka, če jo smem tako imenovati, je med nami, da takoj, ko je sadje za prodaj in se oglasi kak kupec mu kar damo. In da bi še kupec plačal, kakor se spodobi! Najnižjo, celo sramotno ceno mu pove, in kmetič mu proda. Res bi lahko djal, nimam denarja, moram, sila je in druge enake stvari. To je vse res, a pomislimo,

Župan Seitz, vi sicer niste vredni, da se obračamo do vas v tej zadevi. Znano nam je vaše postopanje v nekaterih stvareh, znano nam je, da ste lani vozili kamenje itd. pri nemškem domu, znano nam je, da nimate pravega duha, ki je potreben vsakemu, kdor naj bo sposoben ljubiti svoj narod. Vse to je dovolj vzroka, da nam ni v posebno čast, če z vami govorimo. A vendar vas moramo nekaj vprašati, kar vsa slovenska javnost, kateri ste pljunnili v obraz, vpraša z mano: Kakšne zasluge pa imata imenovana gospoda, ki sta šele par let v Brežicah. Ali mari občudujete Hinterholzerja radi tega, ker hodi prat v Zagreb svojo okaljeno čast, ali radi tega, ker hodi „narod probujati“ v Dobovo? Kakšne zasluge, posebne zasluge, ki bi ga usposobile za to največjo čast, katero more podeliti občina, ima ta človek? Zaman se povprašujemo. Zato je bil ta vaš čin samovoljen, s tem ste se hoteli nemara maščevati slovenski javnosti, ki vas ne mara, ali prikupiti še bolj nemčurjem v Brežicah. In Wiesthaler, kakšne zasluge ima ta za vašo občino? Tudi tu ne najdemo vzroka, zato je vaše delo tem v lepši luči pred javnim svetom.

Sedaj torej veš, slovenski svet, kakšnega župana ima občina Veliki Obrež. Sodi sam, in kdor ima količkaj čuta v sebi za narodno stvar, komur je še draga čast domačih tal in rodnega jezika, ta mora z nami trditi: Župan Seitz je izgubil pred vsakim slovenskim poštenjakom slednjo veljavo. On za nas več ne bistvuje, ogibali se ga bodemo, kakor se ogibamo človeka, kateri je gobav. Kako dolgo nam bode še ta mož županoval v dobovski fari, tega ne vemo. Upamo pa, da se bodo tudi njegovi občinarji sramovali takšnega župana, ki posveti svetu s takšno lučjo na našo dobovsko faro.

Odslej bodemo pazili, vi „gospod Seitz“, na vsako neumnost, ki jo napravite, tudi če bodete še kedaj vozili za dobovsko šolo. In potem vas zopet razkrinkamo, morda ne samo v „Domovini“, ampak tudi drugje.

Iz Vuhreda. Z novim letom je stopilo naše mlado bralno društvo prvič v javnost in je sijajno pokazalo, da ne bo spalo dolgega zimskega spanja, kakor marsikatero slično društvo po Spod. Štajerju, ampak da hoče neumorno delovati za izobrazbo in probujanje lepe dravske doline. Prirejena veselica je izpala na občno zadovoljnost. Ni pa imela samo namena razveseljevati ljudstva v dolgem zimskem času, ampak ga združiti in poučiti, kako bi se naj borilo proti podlemu odpadniku — nemčurju.

Ne bom torej na dolgo razpravljaj o krasnem brenkanju vuherških tamburašev, ki slove daleč okoli, tudi ne o izvrstnem uspehu diletantov, ki so morali igro „kralj Herod“ na splošno zahtevanje ponavljati, poročati mi je o navduševanju novega društva za bodoče delovanje. V imenu predsednika pozdravi navzoče v prekrasnih jedrnatih besedah g. iur. Stibler. Videli smo v svojem krogu vrlega narodnjaka, župana od Sv. Primoža nad Muto, ki se neustrašeno bori tam ob slov. nemški meji za pravice in obstanek slov. naroda. V obilnem številu so nas posetili tudi gostje od Sv. Jerneja, iz Remšnika, Brezna, Marenberga, od Sv. Antona itd. A tudi dovolj domačinov se je zbralo okrog svojega novega ognjišča. Tako je prav! Toda kažite vedno, da niste samo ob takih prilikah navdušeni Slovenci, ampak tudi v dejanju. Neustrašeni, svoji gospodarji na lastni zemlji, pokažite nasprotniku hrbet in držite se vedno gesla „Svoji k svojim“. Izogibljite se vsakega, ki le takrat zna slovenski, kadar se gre za slovenski groš, ker s tem ga v kratkem prisilite, da prej ko slej pobere svoja kopita in jo mahne tja v blaženi „rajh“. Ako vedno tako postopate, se bo kmalu iz lutriš nemčurskega marenberškega brloga vzdignila zastava „Slave“.

Ti mlado društvo, pa izobrazuj posebno nižje sloje, navdahnij jih pred vsem z narodnim ponosom, da jim ne bo vse eno, ali so to ali to. Žalostna resnica je, da manjka še povsod narodno značajnih mož. Sčasoma bodo z veseljem segli po dobrih slov. listih in bodo povsod korenjaško nastopali, če se bo kak odpadnik predrznil blatiti njihov materin jezik.

Težka naloga te sicer čaka, novo društvo, a prepričani smo, da jo boš častno rešilo, saj imaš v svojem odboru same delavne in značajne može.

Velenja proti Št. Ilju pod Gradičem se še poznajo, oznanjajoč nemčursko lopovstvo jim dokaj neprijetno vzbujajo kosmato vest, pa tudi resno opominjajo nemškutarske propalice: Časi so minili da bi se žalilo slovensko ljudstvo in moralo uklanjati podivjanosti odpadnikov — brez zadoščenja!

Iz Braslovč. Kakor druga leta, sta priredila tudi letos blagorodni gospod in gospa bar. Cnobloch takajšnjim ubogim učencem božično drevesce. Na novega leta dan se je zbralo v šolski sobi lepo število odlične gospode, da prisostvuje tej slovesnosti. Tu je bilo postavljeno krasno božično drevesce, na katerem je brlelo nebroj lučic. Okoli drevesca so pa bila naložena razna lepa darila — namenjena revnim otrokom. 67 otrok je dobilo razno obleko in druga darila.

Naj bode na tem mestu blagima dobrotnikoma izrečena najprisrčnejša zahvala z željo, da bi blagovolila tudi v prihodnje podpirati našo revno šolsko mladino.

Na dan sv. treh kraljev je pa bila šolska veselica, ki se je vršila v zahvalo vrlim Braslovčanom, da so si omislili novo šolo, kjer se zamore mladina v zračnih in dovolj prostornih sobah poučevati.

Ni naš namen opisovati posamezne nastope, pripomnimo le toliko, da je bilo občinstvo s tem, kar se mu je nudilo, jako zadovoljno, kar je izražalo z burnim ploskanjem in dobro klici. Pač pa si štejemo v prijetno dolžnost, izrekati vsem, ki so pripomogli k toli vrlo vspeli slovesnosti in pogoščenju otrok, najprisrčnejšo zahvalo.

V prvi vrsti omenimo cenjene gospe in vrle gospodinje, ki so za pogoščenje otrok darovale raznih jedil, nekatere pa denarne doneske. Okoli 300 otrok je bilo pogoščenih. Bog plati!

Dragi! Denar, katerega ste žrtvovali ni izgubljen, porabil se bo do vinarja za vzdrževanje šolske kuhinje in drugih šolskih potreb. S svojo navzočnostjo in darežljivostjo ste pokazali, koliko vam je ležeče na uspevanju šole in napredovanju najdražjega, kar imamo — namreč mladine in po njej celega naroda.

Naj nam bode tudi v prihodnje naša šola — naša mladina drag zaklad, katerega čuvajte kot zenico svojega očesa. Vsi pa delujmo složno in neumorno na polju vzgoje in pouka, da se povspne naš narod na isto stopinjo izobrazbe, ki jo lahko doseže vsled bogatih zmožnosti, s katerimi je Bog obdaril Slovenca. Naše geslo naj bo: „Vedno naprej, nikoli nazaj!“

Iz Dobove pri Brežicah. Malokdaj vam poročamo iz naše fare kaj novega, in še tedaj te novice navadno niso vesele. Pri nas narodnost spi, vse druge fare v brežiški okolici so že probujene, samo k nam v Dobovo ni nikogar, da bi vzdramil naše polhe. Včasih še pride Hinterholzer k nam v Dobovo, a njemu ni mar za slovenstvo, on samo predava o slavnem rajhu, o nemškem blagoslovu, katerega si naj v kolikor toliki meri osvoje tudi Dobovčani, včasih zine, tudi dve tri o viteških pravilih in o dvo bojih. Njegov adjutant v narodnih zadevah, Prus Šolinc mu sekundira pri tem imenitnem petju. Tudi naš gospod nima časa za narodno delo. In tako pač v Dobovi vse spi — spi. Da bi ostalo pri samem spanju, bi bilo še dobro. A kadar se le malo ganejo naši ljudje, glej, kaj se zgodi!

Kar vam mislim danes poročati, to je skoro neverjetno. Tako žalostno je, tako sramotno, da bi bilo najboljši, ako bi se ta stvar po slovenskih tleh nikdar ne zvedela. Tako črno izdajalstvo narodne ideje se še ni kmalu kje zgodilo, kakor te dni pri nas v dobovski fari. In drugega ne moremo svetoyati našim faranom, kakor da pri prihodnjih občinskih volitvah operejo to sramoto s katero jih je obrizgnil župan iz Velikega Obreža „Seitz“, slavnoznani poštenjak „Seitz“. V nedeljo dne 18. decembra se je podal župan Seitz z nekoliko drugih mož v Brežice, da izpolnijo narodno efjalstvo, kakršnemu mu ni para po vsem Slovenskem. Nesli so Wiesthalerju in Hinterholzerju v Brežice diplomi, ki jima oznanjujeta, da sta postala častna člana velikobreške občine.

Sedaj pa sodi svet, sodite, slovenski župani, sodite o činu tega vašega tovariša. Sodi sleherna slovenska duša, ki še veruješ v narodno krepko, ako ni bil ta čin največje izdajstvo, kar se jih je še dogodilo v brežiškem okraju. Sramujmo se, Dobovčani, pred vsem slovenskim svetom, da se je kaj takšnega pripetilo v naši fari!

kaj pa če bi nič ne obrodilo? Kje pa se bodo tedaj vzeli denarji? Na posodo? Mislim, da ne! Če si za silo zamašil kako rano, ali karkoli s tistim majhnim denarjem, ki si ga dobil za sramotno prodano sadje, bi spravil kako tudi skupaj tisto svotico. In z jabolčnikom je ravno tako. Sploh pa je bolj pametno in priporočljivo, da se napravi sadjevca le toliko, kar ga misli kdo porabiti doma. Sveže sadje se najbolj in najdražje proda. Kar je pa ostalega, pa posušiti. Za prodaj je dobro in doma tudi ne škoduje.

Marsikateri se bo hudoval čes: Govoriti in pisati je lahko, pridi pa delaj! In temu tudi jaz pritrdim. Ni ne tako, kakor bi si kdo mislil, posebno sedaj ne, ko se v tej stroki drže križem roke. Sedaj je težko pomagati. Ali prihodnje leto, če Bog da blagoslova, da zopet obrodi, bi pa lahko bilo tako, kakor sem pisal. Naši nemški sosedi so si pomagali in poskušali na vse načine, da so zadeli pravo. Pa ne samo nemški tudi Slovani, na pr. Čehi. Zadruga naj prevzamejo delo posredovalnice, ali pa si eno ustanovimo in potem če pride kak prekupec z sramotno ceno, kar odpodimo ga. Mi, ki delamo, bomo dajali in narekovali cene našim pridelkom in izdelkom, ne kupci. Kaj bi rekel trgovec in kam bi prišel, če bi mu šla gospodinja narekovat: toliko velja sol, toliko to, dajte ali pa grem. Mislim, da trgovec ne bo dal. In tako bomo storili zanaprej tudi mi. Še mnogo, mnogo bi vam rad povedal o tem in o zboljšanju gmotnega stanja, a še imam dve stroki naše trozveze. Drugo se pa pogovorite med sabo.

(Konec prihodnjic.)

Politični pregled.

— **Državni zbor** ima prvo sejo v torek. Z veliko nestrpnostjo pričakujejo narodi avstrijski novega zasedanja pod ministrskim predsednikom Gautschom. Vse kaže, da se razmere v Avstriji obračajo na boljše; na Moravskem med Čehi in Nemci se je že doseglo v eni točki sporazumljenje in upati je mirnejših, srečnejših časov. Jugoslovani se seveda tudi ne damo odriniti od polne mize.

— **Volitve na Ogrskem.** Ogrski Rumuni se bodo udeležili prihodnjih volitev v 25 volilnih okrajih. Izdali so na volilce oklic, v katerem je označen njih program. V tem programu zahtevajo, da se Rumuni na Ogrskem smatrajo kot samostalen narod, kateremu mora biti zajamčena možnost razviti se v gmotnem in duševnem oziru. Izrekajo se proti madjarizaciji armade. Spoštuje naj se narodna enakopravnost. Ogrsko časopisje se jako hučuje nad „predrznostjo“ Romunov. Srbi postavijo svoje kandidate v petih volilnih okrajih. V Liptov St. Miklošu so imeli slovaški zaupniki veliko skupščino, kjer so sklenili, da grejo v volilni boj, toda svoje kandidate postavijo le v tistih okrajih, kjer je zanesljivih 1000 slovaških glasov. Postavili so svoje kandidate v devetih volilnih okrajih. — Volilno gibanje postaja od dne do dne živahnejše. Volilni shodi so na dnevnem redu, a na dnevnem redu je tudi že krvavi pretep. Puške pokajo in s palicami in s kamenjem razbijajo si glave nasprotniki. Bilo je že več oseb nevarno ranjenih in nekatere so tudi že podlegle ranam. Vojaštvo se odpošilja na vse strani. Tako silne volilne borbe, kakoršna bo letos na Ogrskem, kakor kažejo vsa znamenja, še ni bilo. Volitve se prično dne 26. t. m. in se bo ta dan vršila volitev v 246 volilnih okrajih. V občini Vecs je prišlo med pristaši opozicije in med vladnimi pristaši do krvavega boja. Težko ranjenih je bilo 28 oseb, z noži zabodenih 15 oseb, 4 osebam so bila ušesa odrezana, 2 osebi ležita na smrtni postelji.

— **Gibanje na Ruskem.** Prokurator sv. sinode Pobiedonoscev je pisal carju fanatično pismo, v katerem ga zaklinja, grozeč mu z božjim maščevanjem, naj ne sluša „zapeljivcev“ ter naj ne da iz rok avtokratične oblasti, ki mu jo je dal Bog, da sodi o življenju in smrti svojih podložnikov. Revolucijski odbor je vsled tega obsodil Pobiedonosceva na smrt.

— **Francija.** V soboto imel je francoski parlament svojo sejo, ki je bila jako burna. Na dnevnem redu bila je zaupnica sedanjemu Combesovemu ministru. Šlo je namreč zato, ali parlament odobruje vladni program, ali pa ne. Za vladni program glasovalo je 289 poslancev, proti njemu 279. Combes dobil je torej zase večino 10 glasov. Ta večina pa je tako neznatna, da je Combes dne 18. t. m. izročil predsedniku Loubetu svojo ostavko, ki je bila sprejeta.

Rusko-japonska vojna.

Vojni položaj v Mandžuriji. O vojnem položaju poroča Reuterjev urad iz glavnega stana Kurokijevega. Obe sovražni armadi svojih postojank južno od Mukdena takorekoč nista nič izpremenili. Na mnogih krajih so nasipi tako blizu

skupaj, da je pri Kurokijevi armadi lahko slišati govorjenje Rusov. Japonci pa le malo govore ter leže tiho in nepremično. Zgodi se, da se kak dan izstrelji nad 100 granat, ne da bi napravile kake škode. Le tuptam se slučajno zgodi, da ubije granata kakega nepredvidneža. Polnega miru ni skoro nikdar; kajti vedno je slišati streljanje pehote ali topništva. Ruske baterije streljajo navadno od 12. ure pa do mraka. Pogosto prično streljati tudi o polnoči ter streljajo do jutra. Stotnije ali manjši oddelki delajo pogosto izpade, a boj je potem živahen. Obe armadi rabita v boju ročne granate. Na presenečenje ni misliti. Dežela je namreč zelo odprta in zrak čist, polja so prazna in griči goli ter skalnati. Drevesa so le osamljena ter na redko raztresena. Na nebu je redkokedaj videti kak oblaček; ponoči pa je nebo, ako ne sveti mesec, posejano z zvezdami. Temperatura se ne izpreminja hitro. Vojaki v prvih vrstah žive v podzemskih kočah, ki jih grejejo z leseno kurjavo.

Pred novo bitko. Iz Londona poročajo 16. t. m., da se da iz zadnjih poročil od fronte sklepati, da poveljnika v Mandžuriji nameravata napraviti konec sedanji dolgi nedelavnosti. Pričakovati je torej boj v najkrajšem času.

„Rusj“ prinaša pismo inozemskega častnika, ki se nahaja pri mandžurijski armadi. „Obe armadi“, piše, „sta zavzeli tako močne pozicije, da bi vsako stranko ofenziva stala nekaj desetstisoč človeških življenj. Edino gibanje, ki bi lahko imelo uspeh, je okoljenje. Zato pa nimajo ne Japonci ne Rusi dovolj promoči. Po mojem mnenju je ruska armada za nekaj tisoč mož močnejša, ko japonska. Poleg tega pa dohajajo vedno nova ojačenja. Iz Rusije pride vojni kor v šestih tednih v Mandžurijo. Najnovejše povelje podeljuje generalu Miščenkju poveljstvo nad vso konjenico, ki je premenjena v veliko združeno divizijo. Častnik meni, da je v ruski armadi najboljše topništvo, toda tudi pehota in konjenica stojita na potrebni višini. Rusi so nedvomno hrabri, nič manj hrabri ko Japonci.

Oboroževanje Vladivostoka. Iz Petrograda javljajo, da je sedaj vsa pažnja ruske vojne uprave usredotočena na oboroževanje in utrjenje Vladivostoka. Ruska vlada je dobila namreč od zaupne strani poročila, da se hočejo Japonci sedaj z vso silo vreči na Vladivostok. Ogromne množine streliva in provijanta se odpošiljajo v Vladivostok.

Vhod Japoncev v Port Artur. General Nogi je korakal v petek v Port Artur. Reuterjev urad poroča iz Port Arturja, da so Japonci korakali v mesto 3 ure. Vojaška črta je bila dolga 3 angleške milje. Na ravnini severno od vasi Sujši se je vršila spominska slovesnost za padle Japonce, ki so ji prisostvovali oddelki cele vojske. Japonske čete so bile v paradni uniformi. Prvi je stopil k lesenemu altarju Nogi ter je opravil molitev za padle. Nato so prišli na vrsto častniki. Potem je sledilo popivanje. Vojaki so trikrat vzdignili Nogija na rame ter ga nosili po taboru, navdušeno mu klicaje „Banzaj!“

Tretje rusko brodovje. Tretje rusko brodovje odpluje na Daljni Vstok 28. t. m. Za načelnika tretjega brodovja je imenovan podadmiral Nebogatov.

V sredo zjutraj je plulo mimo Arabije rusko brodovje, obstoječe iz križark „Oleg“, „Izumrud“, „Dniepr“ in „Rion“, iz več torpedovk in dveh ladij prostovoljne mornarice. To ladjeve se na kratek čas usidra v Džibuti, nato pa odpluje proti Madagaskarju, da se združi z admiralom Roždestvenskim.

Vrednost baltiškega brodovja. Nemški listi poročajo: Preskrbovanje baltiškega brodovja z živili, minami, zemljevidi, premogom je veljalo 30 milijonov mark. Do 15. jan. je brodovje porabilo 130.000 ton premoga. Če bi Rusija odpoklicala baltiško brodovje, bi jo to veljalo najmanj okoli 22.800.000 mark, če bi pa baltiško brodovje Japonci uničili, bi Rusija izgubila 258 milijonov mark.

Raznoterosti.

— **Kuhar angleškega kralja** je znamenita osebnost, ki ima 40.000 K na leto, torej toliko ko admiral angleške mornarice. Ta knez med kuharji je star 40 let ter doma iz južne Francije. On ne stanuje v kraljevem gradu, ampak ima v bližini zasebno stanovanje. Prvega zajtrka kraljevega ne skuha on. Pripelje se s kočijo pred kraljevo palačo šele ob 11. uri. Tu dobi v prostorni kuhinji jedilni listek in potem pripravi vse potrebno. Ko je zajtek gotov, se zopet odpelje ter pride v palačo ob šestih zvečer, da pripravi obed. Drugi del dneva mu je prost.

— **Kupovanje nevest.** „Privolsiki Kraj“ poroča iz Balande, da tam nikakor ne morejo iztrebiti razvade, da se neveste prodajajo. Oče, ki hoče oženiti sina, mu mora najprej preskrbeti zaročenko. On gre z velikim hlebom kruha po vasi od hiše do hiše ter vprašuje, koliko zahtevajo za hčer. Pretečeno jesen so bile cene 30 do 35 rubljev. Kupčija se sklene med roditelji, a mladih nihče nič ne vpraša. Po svoji volji in srcu se ne smejo močiti in ženiti. Četokrat se kupčija razbije le zaradi par kopejk.

— **Pozabljena kroglja.** Evo, kaj se je zgodilo nekemu zdravniku v Krakovu v Galiciji. Za poljske ustaje 1863 je dobil strel v prsa, in drugi zdravniki mu niso mogli izvleči zrna. Tako je nosil to kroglo v prsih še nedavno, to je celih 41 let. Nedavno ga je popadel hud kašelj. Močno kašlja, in glej, naenkrat izkašlja tudi kroglo, na katero je že zdavnaj pozabil.

Banka „Slavija“

(26) 3-1

razpisuje nekaj mest potovalnih uradnikov. Reflektantje naj s prošnjami predložijo tudi reference svojega dosedanjega službovanja.

Generalni zastop banke „Slavije“, Ljubljana.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti naše predrage nepozabne hčere

Franice Režabek

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku najtopleje zahvaljujemo vse sorodnike, prijatelje in znance. Posebno zahvalo še izrekamo pevskemu društvu konjiške čitalnice za ginjačo petje, s katerim je spremljalo predrago rajno k večnemu počitku.

(33) 1

Žalujoča rodbina.

Dečka

ki je dovršil ljudsko šolo in je poštenih staršev ter ima veselje do knjigoveztva sprejme takoj

„Zvezna knjigoveznica“ v Celju

Schillerjeva ulica 3

Deklica

zmožna obeh deželnih jezikov in z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme pod ugodnimi pogoji kot učenka v trgovino mešanega blaga. — Vstop najpozneje do 31. januarja t. l.

Istotam se sprejme tudi

izurjena prodajalka

katera lahko vstopi 10. februarja. — Ponudbe pod „B 20“, poste restante Šoštanj. (19) 2-1

Prostovoljno se proda

lepo, okoli 18 oralov obsegajoče arondirano posestvo na Govčah blizu Žalca s pritliklino ali brez iste.

Resnobni kupci naj stopijo direktno z lastnikom v dogovor. **Herman Halm**, posestnik na Gočah poprej Šarfenau, p. Žalec. (30) 1

Na sedaj 5 razredni ljudski šoli v Pišecah je razpisano mesto

učitelja, ali učiteljice,

stalno ali provizorično. III. plačilni razred. Možka moč ima prednost. Prošnje vložiti je službeim potom pri podpisnem kr. šol. svetu, do 30. t. m. Gg. učitelji se vljudno opozorijo na krasen romantičen kraj.

Kraj. šol. svet Pišeece, 16. prosinca 1905.

(32) 2-1

Agrež, predsednik.

Pozor!

Najboljšo svežo slanino od lepih pitanih kranjskih prašičev brez kože pošilja od 5 kg naprej proti povzetju kg à K 1.20.

Anton Anžič, mesar

v Ljubljani. (532) 6-6

Poljedelske delavce

9 moških in 5 ženskih, za dobo od 1. sušca do 1. listopada, s stanovanjem in kurjavo ter z zgovorjeno dnino vsaki dan, razun nedelj in praznikov, na pogodbo sprejme **Andrej Kosmelj** v (34) 2-1 Št. Petru v sav. dol.

Ravnotam dobi delavska družina z več delavskimi močmi prostorno stanovanje za celo leto.

Štev. 78.

(26) 2-2

Razpis natečaja.

(Učiteljska služba.)

Na dvorazredni ljudski šoli v Tepanji se stalno, oziroma začasno namesti učiteljska služba po III. krajnem razredu.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do 20. svečana 1905 pri krajnem šolskem svetu v Tepanji, pošta Konjice.

Krajni šolski svet da prosto sobo v šolskem poslopju. **Okrajni šolski svet Konjice**, dne 13. prosinca 1905.

Hmelovke

prodaja po nizki ceni **Franc Hrašovic**, trgovec v Št. Jurju ob Taboru. 573 5-5

Učenec

iz dobre hiše, ki je dovršil vsaj 4 razredno ljudsko šolo in ima veselje do trgovino, se sprejme v trgovine z mešanim blagom v Cerknici. — Poudbe sprejema tvrdka **Janko Popovič** v Cerknici pri Rakeku. (29) 3-2

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča bogato zalogo novih in že rabljenih

VOZOV.

(551) 5-5

ilustrovan cenik na zahtevo brezplačno.

Jamaica Rum

Znamka: „Santa Elena“

brez vsakih umetnih, aromatičnih ali parfurnih dišav.

(31) 10-1

Naprodaj v Celju: Anton Ferjen, Josip Matič, Braslovče: A. Zotter, Vransko: J. Laurič, Konjice: H. Zottel, Poličane: A. Schwelz, Rogatec: Josip Berlišk, Sp. Dravograd: F. Hattenberger, Slov. gradec: brata Reitter.

Oddajatelj veliko visokosti. Oddajatelj vlč. duhovščine in samostanov. Iz prve roke, t. j. od pridelovalca torej popolno jamstvo za naravno

nepopačeno kavo **PO NAJNIŽJIH CENAH.**

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišeča in okusna, pa jako izdatna. Javafloor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Pozilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto — Javafloor najfinejša glđ. 6-65; Javafloor zelen, dn' glđ. 6-65; Javabrazil fina družinska mešanica glđ. 5-75.

Čaj:

(506) 12-5

1 kilo glđ. 2-80, glđ. 4- —, glđ. 5-50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposestnik na Javi. — Pošiljatve in skladišča v luki.

TRST, Via dell'acquedotto 62.

Več spretnih mizarских pomočnikov

sprejme takoj

MARTIN STOJAN, mizarški mojster
Teharje p. Štore. (21) 2-2

Oklic

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki K. c. kr. okrajnemu sodišču v Šoštanjju oddelek I. izbe št. 1 naj vsi tisti, katerim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine dne 23. 10. 1904 umrlem gospodu dr. Karol Josipu Bayer iz Rečice na Paki zapustivše ustmeno oporoko z dne 22. 10. 1904 pridejo zaradi napovedi in dokaza svojih zahtev dne

1. marca 1905

dopoldne ob 10. uri, ali pa naj do tega časa vložijo pismo svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljne pravice razen v kolikor jim pristojna kaka zastavna pravica.

C. kr. okrajno sodišče Šoštanj odd. I.
dne 6. januarja 1905. (16) 3-2

Novozidana hiša

z vrtom

na Bregu pri Celju se proda pod ugodnimi pogoji.

Vse natančneje pove **M. Kolšek, Celje**,
Ljubljanska cesta št. 6. (15) 3-3

Uljudno naznanjam, da sem se nastanil

== v **Celju** ==

Rotovške ulice (Gasthof „Stern“)
kot samostalen

zagovornik.

Dr. A. Božič.

24 3-3

Učenec

(12) 3-3

iz dobre hiše in primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga.

Karol Sima v Poličanah.

Spretni kovače

za sekire (Hackenlocher) — K 4-6 dnevni zaslužek in prosto stanovanje — sprejme takoj

„Železnarna“ **A. Pogačnik, Ruše**
pri Mariboru.

(542) 6-6

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. prosinca 1905** pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih Gornjiograd, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je bila dosedaj **4 0/0.**

(14) 4

Kuhinjsko posodo in opravo, namizno orodje, umivalne garniture in železno pohištvo ter vse druge k pohištvu potrebne stvari priporoča v bogati zalogi

Zvonci za sani. Drsalice.

Skrbna in točna postrežba.

za neveste

od najnavadnejših (do najfinejših vrst) po zelo nizkih cenah

trgovina z železnino

„MERKUR“

P. Majdič, Celje.

Kmelovke

prodaja po nizki ceni **Fran Oset**, trgovec na Vranskem. (572) 5-5

Naznanilo in priporočilo.

Napeljava vodovodov!

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vladno naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice (vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

Naprava vodnjakov!

I. REBEK, stavbeni in umetni ključar

(465) Celje, Poljske ulice št. 14. 25-15

1600 hektl.

najboljšega vina ima na prodaj

graščina Dugoselo

na Hrvatskem, kjer je tudi pošta in kolodvor

(536) 7-6

S spoštovanjem

Th. grof Draskovich.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega zistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) — 11

podružnica **R. A. Smekal.**

ponos vsake gospodnje je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavojce z imenom „Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, kar se odtehtuje odprto.

Vidmarić kaže 'kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Nsj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zeli: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste slinje ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolestitih.

Cena lje sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 h; 4 originalne steklenice 5 K 80 h; 6 originalnih steklenic 8 K 20 h.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

(501) 20-7

Na svetovni razstavi v St. Louisu

so bili odlikovani

Singerjevi šivalni stroji

z največjim priznanjem.

Sedem Grand Prix in sedem zlatih kolajn.

SINGER & Co.

del. družba šiv. strojev.

Kolodvorska ulica 8 * Celje * Kolodvorska ulica 8

Točna in solidna postrežba.

Ženini in neveste!

Najboljši in najcenejši

poročni prstani

ter druga ženitovanska darila se dobivajo v prvi narodni in največji trgovini z urami, zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti v „Narodnem domu“ v Celju pri

Rafael Salmiču.

Bogato ilustrovane cenike razpošiljam na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno.

--- Za dobro delo jamčim. ---

Svoji k svojim!

(20) --2